

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-2-30 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 07-29/273-100
Karar Tarihi : 29.3.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **II. Başkan** : Tuncay SONGÖR
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Ali DEMİRÖZ, Hakan BİLİR, Adnan AKGÜN

C. BAŞVURUDA BULUNANAN : -Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği
G.M.K. Bulvarı, Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2/34
06570 Maltepe/Ankara

20 **D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN** : - Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler/Ankara

E. DOSYA KONUSU : Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin basın açıklamasında yer alan ifadelerle ilişkin inceleme talebi.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: İlgili başvuruda, Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) tarafından 5.2.2007 tarihinde yayınlanan basın bülteninde "Sabit ücretler ve şehiriçi görüşme maliyetleri şehirlerarası ve milletlerarası ücretlerden elde edilen gelirle sübvansiyon ediliyordu" ifadelerinin yer aldığı belirtilerek, söz konusu ifadenin Avrupa Birliği Yeni Düzenleyici Çerçevesi, Avrupa Birliği Komisyonu'nun Deutsche Telekom Kararı, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenmesi talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.2.2007 tarih ve 1167 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 23.3.2007 tarih ve 2007-2-30/İİ-07 sayılı İlk İnceleme Raporu, 23.3.2007 tarih, REK.0.06.00.00-110/104 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-29 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ**: İlgili Raporda, Türk Telekom'un, rekabete açık alanlarda elde ettiği gelir ile rekabete açık olmayan bir pazardaki faaliyetlerini desteklediği yönündeki iddiaların, ancak kötüye kullanma niteliği taşımayan bir çapraz sübvansiyon uygulaması olarak değerlendirilebileceği dolayısıyla şikayet konusu olay bakımından 4054 sayılı Kanun bağlamında bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşlerine yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Çapraz sübvansiyon uygulaması, birden çok alanda iş yapan bir firmanın iş yaptığı alanlardan birinde maliyetinin altında sattığı bir ürünün ya da hizmetin zararını iş yaptığı başka bir alandan elde ettiği aşırı karla karşılaması olarak tanımlanabilir. Bu anlamda

07-29/273-100

50 zaman zaman teşebbüsler tekel ya da hakim durumda oldukları pazarlarda elde ettikleri gelirler ile rekabetçi piyasalardaki fiyatlarını destekleyerek (sübvansiyon ederek) pazar paylarını artırmayı hatta diğer teşebbüsleri piyasanın dışına itmeyi amaçlayabilmektedirler.

Kamu politikası açısından düzenlemeye tabi sektörlerde çapraz sübvansiyon, regülasyona tabi işletmecinin bir piyasada elde ettiği gelir ile diğer piyasadaki faaliyetlerini desteklemesi olarak kabul edilebilir. Bu anlamda söz konusu kaynak aktarımı, özellikle rekabete açık olmayan alanlardan elde edilen gelirin rekabete açık alanlardaki faaliyetlerin desteklenmesi için kullanılması durumunda rekabeti sınırlayıcı olabilmektedir.

60 Ses iletimi alanında tekel ayrıcalığına sahip olmakla beraber diğer telekomünikasyon hizmetlerinde de rekabete açık piyasalarda hizmet sunmakta olan yerleşik işletmeci, rekabete açık faaliyetlerinden elde ettiği kar ile tekel hizmetlerini desteklediği sürece toplum refahı üzerinde tahribat yaratmamakta; sadece kendi karından vazgeçmektedir. Ancak tersinin geçerli olduğu durumda, yani yerleşik işletmeci ayrıcalığına sahip olduğu hizmet türünden elde ettiği karları ile rekabete dayalı sektörlerde sunduğu hizmetlerin maliyetini desteklemesi durumunda; söz konusu işletmeci bir taraftan rekabete aykırı davranarak hakim durumunu kötüye kullanmış olacak, diğer taraftan da toplum refahına olumsuz etkide bulunacaktır.

70 Bu anlamda, Türk Telekom'un rekabete açık olmayan alanlardan elde ettiği geliri rekabete açık alanlardaki maliyetin altında satış gibi rekabetçi olmayan uygulamalarını desteklemek amacıyla kullanması 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında kötüye kullanma anlamında bir çapraz sübvansiyon olarak kabul edilebilecekken, tam tersi bir durumda, şikayet konusu olayda olduğu gibi rekabete açık alanlarda elde edilen gelirin (şehirlerarası ve milletlerarası görüşmeler) rekabete açık olmayan bir pazardaki (şehir içi görüşmeler) faaliyetlerin desteklenmesi amacıyla kullanılması kötüye kullanma eylemi niteliği taşımayan bir çapraz sübvansiyon uygulaması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Diğer yandan konuyla ilgili olarak alınan Telekomünikasyon Kurumu görüşünde aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir:

80 "... tarihsel olarak dünyada, çeşitli nedenlerle, ulusal kamu telekom tekelleri abonelerine düşük sabit ücret ve düşük yerel arama ücretleri uygulamış buna karşın ulusal aramalar ile uluslararası arama ücretlerini aşırı fiyatlandırmıştır. Ancak, bu fiyatlandırma yapısının telekomünikasyon sektöründe talep ve arz yapısını çarpıtarak toplumsal refah kaybına yol açtığı anlaşılmıştır. Tarifelerin yeniden dengelenmesi, çeşitli sebeplerle geçmişte hizmetlerin maliyetlerini yansıtmaktan hayli uzaklaşmış fiyatların, yeniden maliyetlerini yansıtır hale gelme sürecidir. Tarifelerin yeniden dengelenmesi ile telekomünikasyon piyasasındaki tahsis etkinliğinin artırılarak optimum kaynak tahsisinin sağlanması ve toplumsal refahın artırılması amaçlanmaktadır.

90 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 29'uncu maddesine göre işletmeciler telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesinde ve/veya altyapı işletilmesi karşılığında alacakları ücretleri ilgili mevzuat, sahip oldukları yetki belgesi ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde serbestçe belirlemektedirler. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 30'uncu maddesi (b) bendinde Kurum düzenlemelerinde tarifelerin yeniden dengelenmesinin esas olduğu ifade edilmekte olup, Kurumumuz yaptığı düzenlemelerde bu hedefle birlikte tüketicilerin korunması, sektörün ve rekabetin gelişiminin teşvik

07-29/273-100

edilmesi gibi hususları da gözetmektedir. Bu amaçla ülkemiz telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin sundukları telekomünikasyon hizmetlerinin karşılığında kullanıcılardan talep edecekleri ücretleri düzenlemek için 406 ve 2813 sayılı Kanunların ilgili maddeleri dayanak alınarak hazırlanan Tarife Yönetmeliği 28.08.2001 tarih ve 24507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sonuç olarak, tarifelerin yeniden dengelenmesi sürecinin tamamlanması belli bir zaman alacaktır. Kurumumuz, bu hukuki çerçeve içerisinde faaliyete geçtiği günden bu güne kadar Türk Telekom’un tarifelerini dengelemesini teşvik etmiştir.”

- 100 Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, şikayet konusu olay bakımından 4054 sayılı Kanun bağlamında bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı görülmüştür.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara yönelik olarak, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.